



## Naturvernforbundet i Troms

Romssa Luondugáhttenlihttu

Bardu kommune

[postmottak@bardu.kommune.no](mailto:postmottak@bardu.kommune.no)

Tromsø, 20.10.2022

### Høringsuttalelse Detaljregulering datasenter Straumsmo

NNV Troms er gjort kjent med Norkraft Prosjekt AS sine planer om å etablere et datasenter på Straumsmo. Multiconsult har laget et forslag til detaljregulering med konsekvensutredning. Hensikten med planen er å legge til rette for etablering av industri på Straumsmo. Det ønskes primært å legge til rette for etablering av haller for datalagring. I tillegg er det aktuelt å åpne for etablering av annen kraftkrevende næringsvirksomhet. Området skal også tilrettelegges med nødvendige adkomstveier og øvrig teknisk infrastruktur.

#### **Hvorfor må vi ta vare på naturen?**

I våre dager foregår det stadig uopprettelige inngrep i deler av naturen. "En liten bit – hva gjør vel det?" Men "alle monner drar", og resultatet er at naturen forsvinner i et skremmende tempo. Ofte blir økonomiske og samfunnsmessige hensyn veid opp mot naturens verdi, og naturen taper, gang på gang. Vi mener at dette må det bli en slutt på! Samfunnet må innse at naturen har en egenverdi i seg selv. Her i Nord-Norge er vi så heldige at vi fremdeles har mye intakt natur. Men i disse dager registrerer vi et stort press fra flere aktører og politikere om å bygge ut til næringsvirksomhet mange steder i Troms. I mange land ser man hvilke følger naturødeleggelser har fått. Vi i nord må lære av det og ikke gjøre de samme feilene! Organisasjonen Sabima uttrykker det slik: «At naturen har en egenverdi er for mange et sterkt nok argument for å bevare biologisk mangfold. Å tillegge en art egenverdi vil si å respektere artens rett til å eksistere og til å utfolde sitt livs potensiale, uansett om arten er nyttig for oss eller ikke.»

#### **FN's bærekraftsmål**

I følge Multiconsult er det bærekraftsmål 7, 9, 12 og 13 som er relevante å vurdere i denne saken. De har også sett på prosjektets påvirkning på elver og fisk i området.

Vi mener at bærekraftsmål nr 15 er minst like viktig:

### **Bærekraftsmål nr 15: Livet på land**

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.

#### **Skog er viktig**

Mennesker fortsetter med å ødelegge helsen til jordas økosystem på land, som hele jordkloden er avhengig av. Skogen dekker 30 prosent av jordas overflate, og gir mat og ly til over 80 prosent av alle dyr.

#### **Redd livet på land**

Selv om en rekke land har satt i gang tiltak for å sørge for en mer rettferdig bruk av naturressursene sine, er ikke disse tiltakene store nok. Alvorlighetsgraden av situasjonen jordkloden befinner seg i krever øyeblikkelig handling, for å stanse tapet av biologisk mangfold og beskytte livsviktige økosystemer.

**Konvensjonen om biologisk mangfold**, vedtatt under FN's miljø- og utviklingskonferanse i Rio de Janeiro 5. juni 1992 pålegger alle medlemslandene å jobbe sammen for å sikre naturmangfoldet på kloden.

Den har tre hovedmål:

Å bevare klodens biologiske mangfold

Å fremme bærekraftig bruk av ressursene

Å dele godene av genetiske ressurser rettferdig

#### **FN's naturpanel:**

##### **Noen av de største truslene mot naturmangfoldet er:**

- Endringer i bruk av jord og land. Menneskene har tatt i bruk og forandret på 75% av jordklodens overflate, på land og hav.
- Menneskelig rovdrift på dyre- og plantearter. Vi har utnyttet naturen over evne, med skogdrift, landbruk, jakt og fiske som fører til tap av arter
- Klimaendringer ødelegger. Klimaendringene fører til tap av økosystemer, og ekstremvær og endringer som ødelegger dyr og planters habitat.

En ny internasjonal avtale for å redde og bevare naturen er på trappene. Den er blitt svært forsinket p.g.a. pandemien, men FN jobber nå iherdig for å få den på plass. Det er forventet at den nye naturavtalen vil forsterke landenes forpliktelse til å verne og bevare områder.

### **Bærekraftsmål 15 i forhold til denne saken**

Området som planen omfatter og som er ganske stort, består av et vakkert landskap og et rikt dyreliv. Dalførene har frodig vegetasjon med skogkledde ås- og dalsider opp til ca. 400 moh. Det er hovedsakelig tett furuskog med lyng og lav i skogbunnen,

samt lauv- og blandingsskog med engvegetasjon.

Dette er **leveområder for planter, dyr og insekter, som har en egenverdi selv om de ikke står på lista over utryddingstruede arter.**

Selv om rapporten til Multiconsult konkluderer med at planområdet ikke inneholder noen kjente viktige funksjonsområder for fugl eller annet vilt, vil naturen og de individene som lever i området, bli påvirket av byggingen. Dette gjelder også de som streifer gjennom området. (f.eks. store rovdyr, oter, rein, fugler). Rovdyrene våre (her: ulv og bjørn) og elg (som det er mye av i området) er dyr som trenger store arealer til sitt habitat. Når disse områdene stadig blir forminsket eller forringet, vil dyrene få problemer med å finne nye områder fordi de er "bebodd" av andre individer av same art. Da risikerer man at dyrene lettere trekkes mot bebyggelsen. Dette kan i sin tur skape store konflikter mellom mennesker og dyr.

Det er kjent at **pollinerende insekter** er spesielt sårbare for klimaendringer og naturtap. Fjerner man skogen, vil det påvirke deres livsgrunnlag ved tap av vegetasjon, som markblomster og lyng, og steder å gjemme seg eller lage bol i. Men flere andre arter enn dyr og insekter lever i en skog. Det kan være sopp, planter eller mikroorganismer. Alle artene har en bestemt funksjon, og bidrar på sin måte til at balansen opprettholdes og økosystemet kan fungere. Det kan bli en ubalanse - i verste fall kollaps - i økosystemet hvis en art øker eller minker i antall som følge av inngrep i leveområdet.

Multiconsult har gjort sine vurderinger ut fra listen over utryddingstruede arter. De konkluderer med at planforslaget ikke vurderes å ha særlig innvirkning på naturmangfoldet. Vi mener at man bør sette seg større mål enn å hindre utryddelse av truede arter, for eksempel ved å gå inn for å beholde fungerende og sunne økosystemer.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Troms v/fylkesstyret